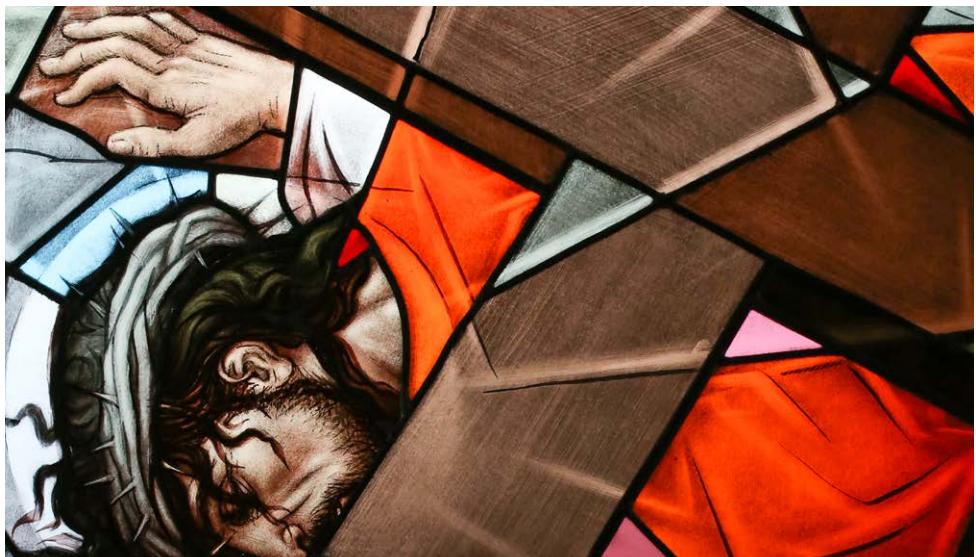

Marko Jerman

KRIŽEV POTNI VENEC

I.

*Smrtni križ Jezusu Pilat dosódi,
množ'ca od njega to glasnó zahteva,
nahújskana, sovraštva pólna in gneva,
ne utíhne dökler ji Rimljan ne ugódi.*

*Potem pa vodo naročí opródi.
da pred vsemi si roke, vest umije.
Jutranje sonce Galilejca obsije,
ponižan je, izdan a zvest usódi.*

*Molcé prenaša psovke, bolečíne,
birič verige z'rok mu'otrplih snáme,
k mučiliu téžkemu ga gróbo zrine.*

*Poklekne, križ poljubi, ga objáme,
začuti krutega orodja ostríne,
les vóljn'On sprejme, naloží prek ráme.*

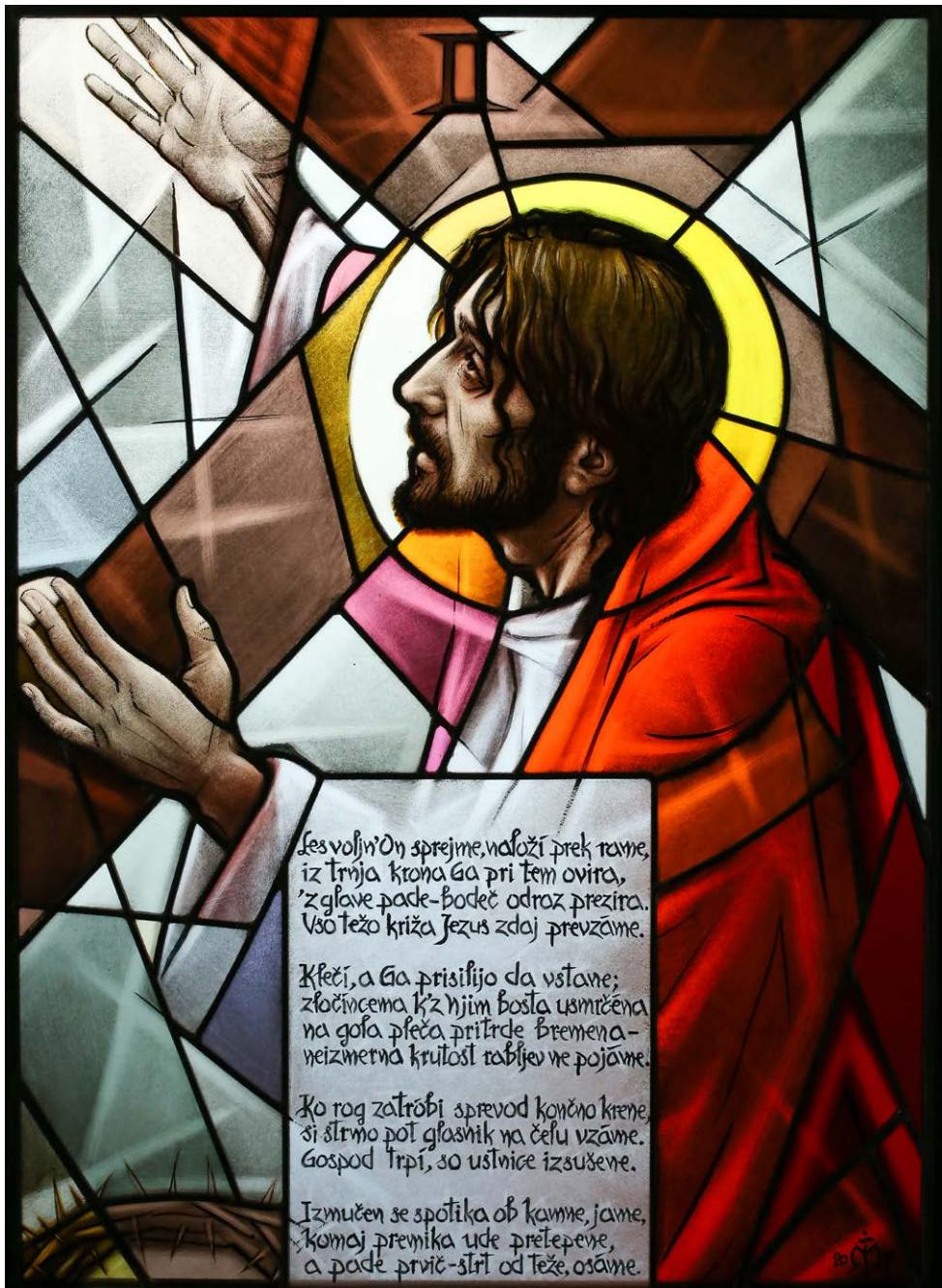
II.

*Les voljno On sprejme, naloží prek rame,
iz trnja krona Ga pri tem ovira,
z'glave pade - bodeč odraz prezira,
vso težo križa Jezus zdaj prevzáme.*

*Klečí, a ga prisilijo, da vstáne;
zločincema k' z Njim bosta usmrčena,
na gola pleča pritrde bremena -
neizmerna krutost rabljev ne pojáme.*

*Ko rog zatróbi - sprevod končno krene,
si strmo pot glasnik na čelu vzáme,
Gospod trpí, so ustnice izsušéne.*

*Izmučen se spotika ob kamne, jame,
komaj premika ude pretepene,
a pade prvič - strt od teže osáme.*

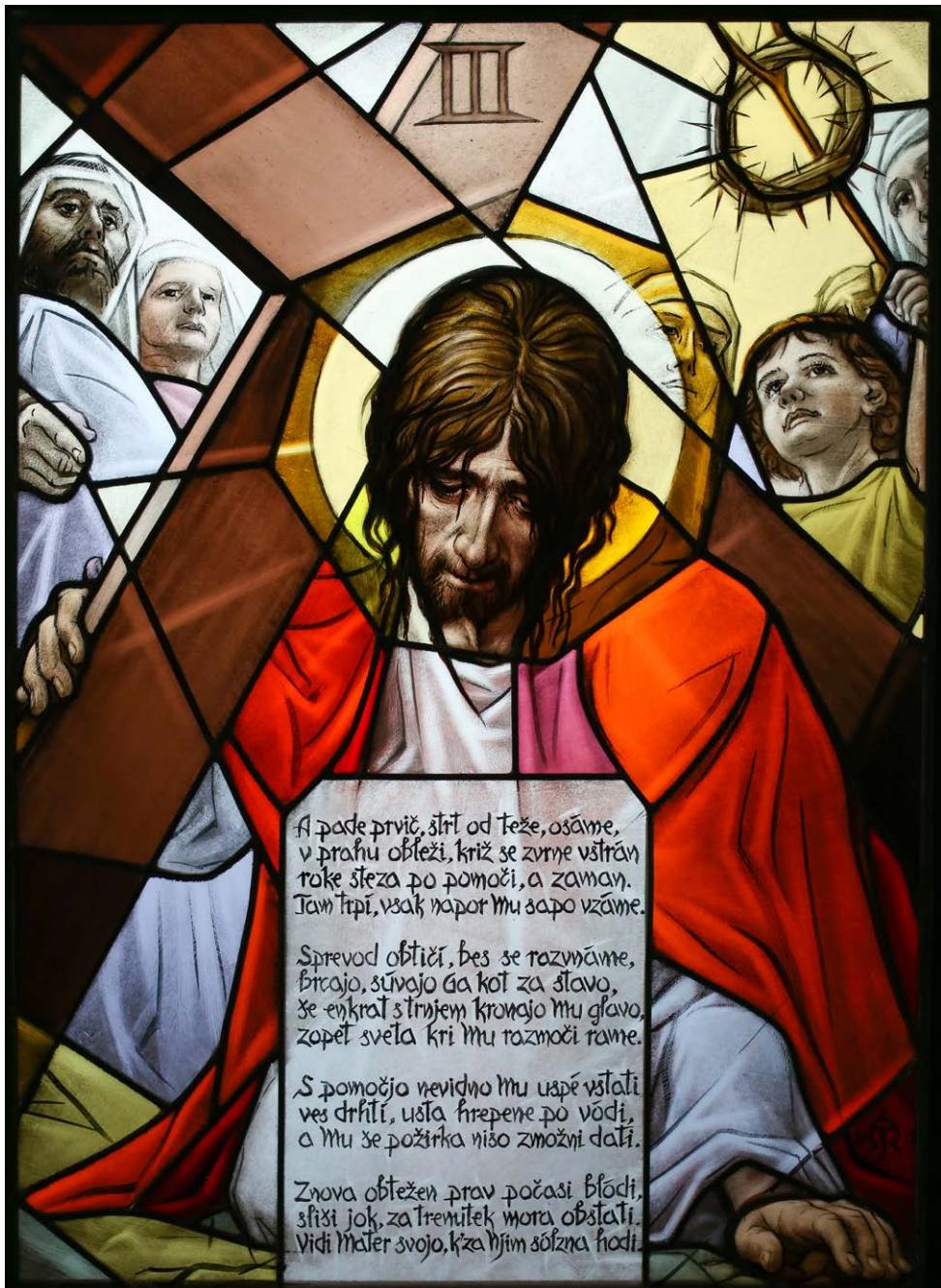
III.

*A pade prvič, strt od teže, osáme,
v prahu obleži, križ se zvrne vstran,
roke steza po pomoči, a zaman.
Tam trpí, vsak napor mu sapo vzáme.*

*Sprevod obtiči, bes se razvnáme,
brcajo, súvajo Ga kot za stavo,
še enkrat s trnjem kronajo Mu glavo,
zopet sveta kri Mu razmoči rame.*

*S pomočjo nevidno Mu uspé vstati,
ves drhtí, usta hrepene po vódi,
a mu še požirka niso zmožni dati.*

*Znova obtežen prav počasi blódi,
sliši jok, za trenutek mora obstati.
Vidi Mater svojo, k' za Njim sólzna hodi.*

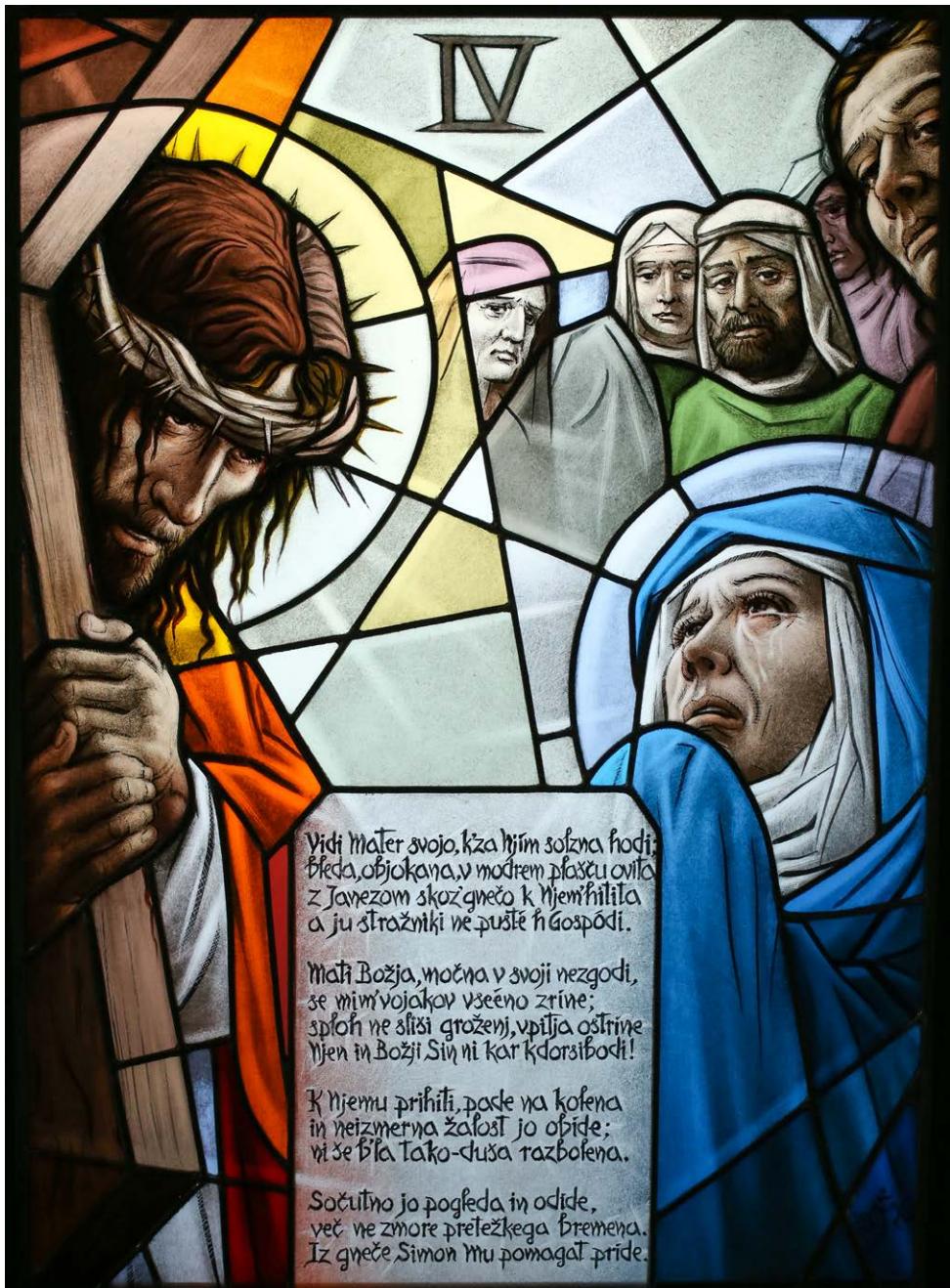
IV.

*Vidi Mater svojo, k' za Njim sólzna hodi,
bleda, objokana, v módrem plašču ovita,
z Janezom skoz' gnečo k Njem' hitita,
a ju stražniki ne pusté h'Gospódi.*

*Mati Božja, močna v svoji nezgódi,
se mim' vojákov vseéno zrine,
sploh ne sliši groženj, vpitja ostríne,
Njen in Božji Sin ni kar kdorsibódi!*

*K njemu prihiti, pade na koléna
in neizmerna žalost jo obíde,
ni še b'la tako - duša razboléna.*

*Sočutno jo pogleda in odíde,
več ne zmóre - pretežkega breména;
iz gneče Simon Mu pomagat pride.*

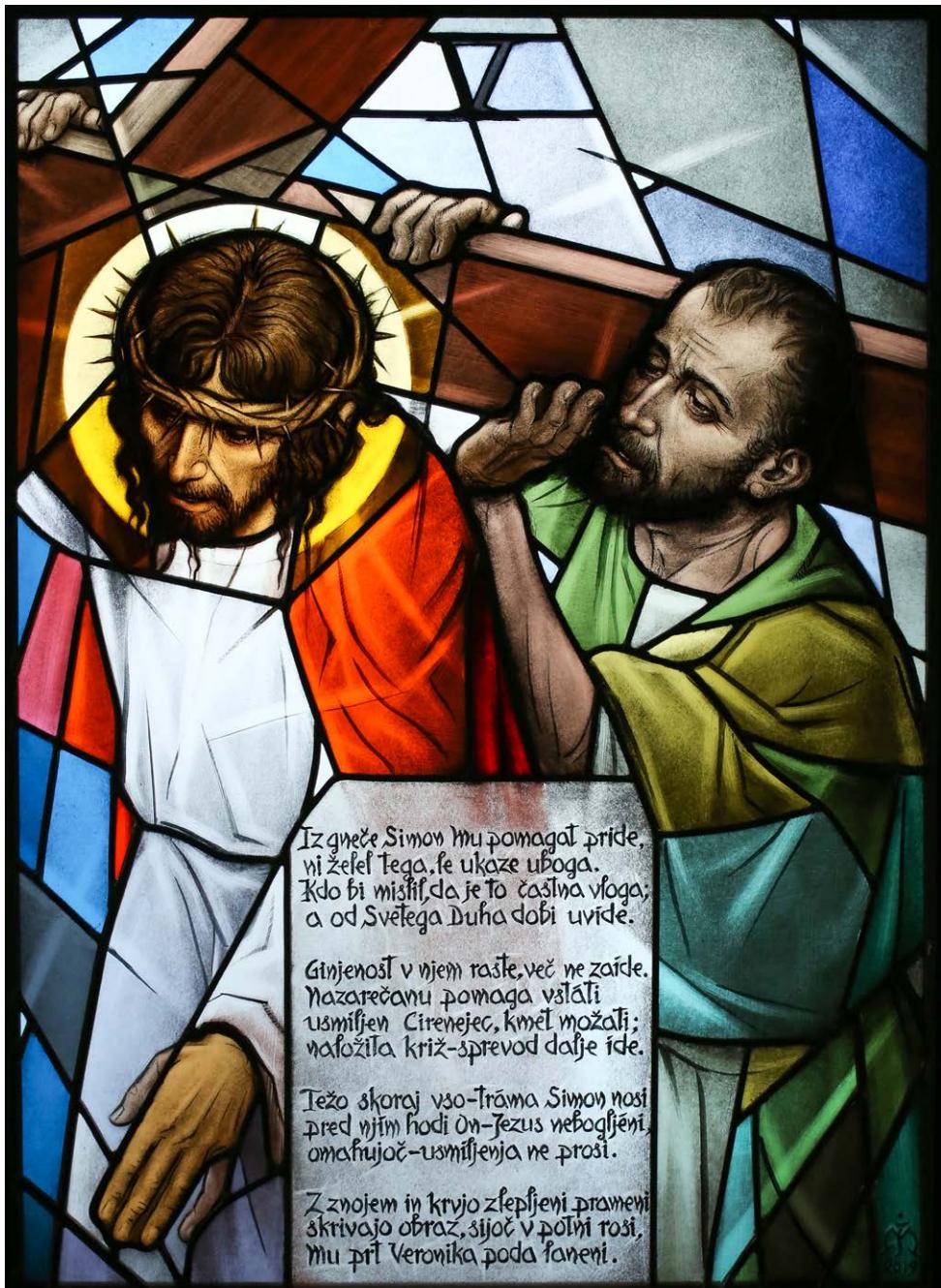
V.

*Iz gneče Simon Mu pomagat pride,
ni ževel tega, le ukaze uboga;
Kdo bi mislil, da je to - častna vlóga,
a od Svetega Duha dobi uvíde.*

*Ginjenost v njem raste, več ne zaíde.
Nazaréčanu pomaga vstáti,
usmíljen Cirenéjec, kmet možati,
naložita križ - sprevod dalje íde.*

*Težo skoraj vso - tráma Simon nosi,
pred njim hodi On - Jezus nebogljéni,
omahujóč - usmiljenja ne prósi.*

*Z znojem in kryjo zlépljeni prameni,
skrivajo obraz, sijoč v potni rosi,
Mu prt Verónika poda laneni.*

Iz gneče Šimon mu pomagat pride,
ni Že vel Te ga, le ukaze uboga.
Kdo bi mislil, da je to častna vloga;
a od Svetega Duha dobi uvide.

Ginjenost v njem raste, več ne zaide.
Nazarečanu pomaga vslati
usmiljen Cirenejec, kmel možati;
nafožila križ-sprevod dasje ide.

Težo skoraj vso-Tráma Šimon nosi
pred njim hodi Om-Jezus neboogljeni,
omačrujoč-usmiljenja ne prosi.

Z znojem in krvjo zlepšjeni prameni
skrivajo obraz, sijoč v polni rosi,
mu pri Veronika poda ſaneni.

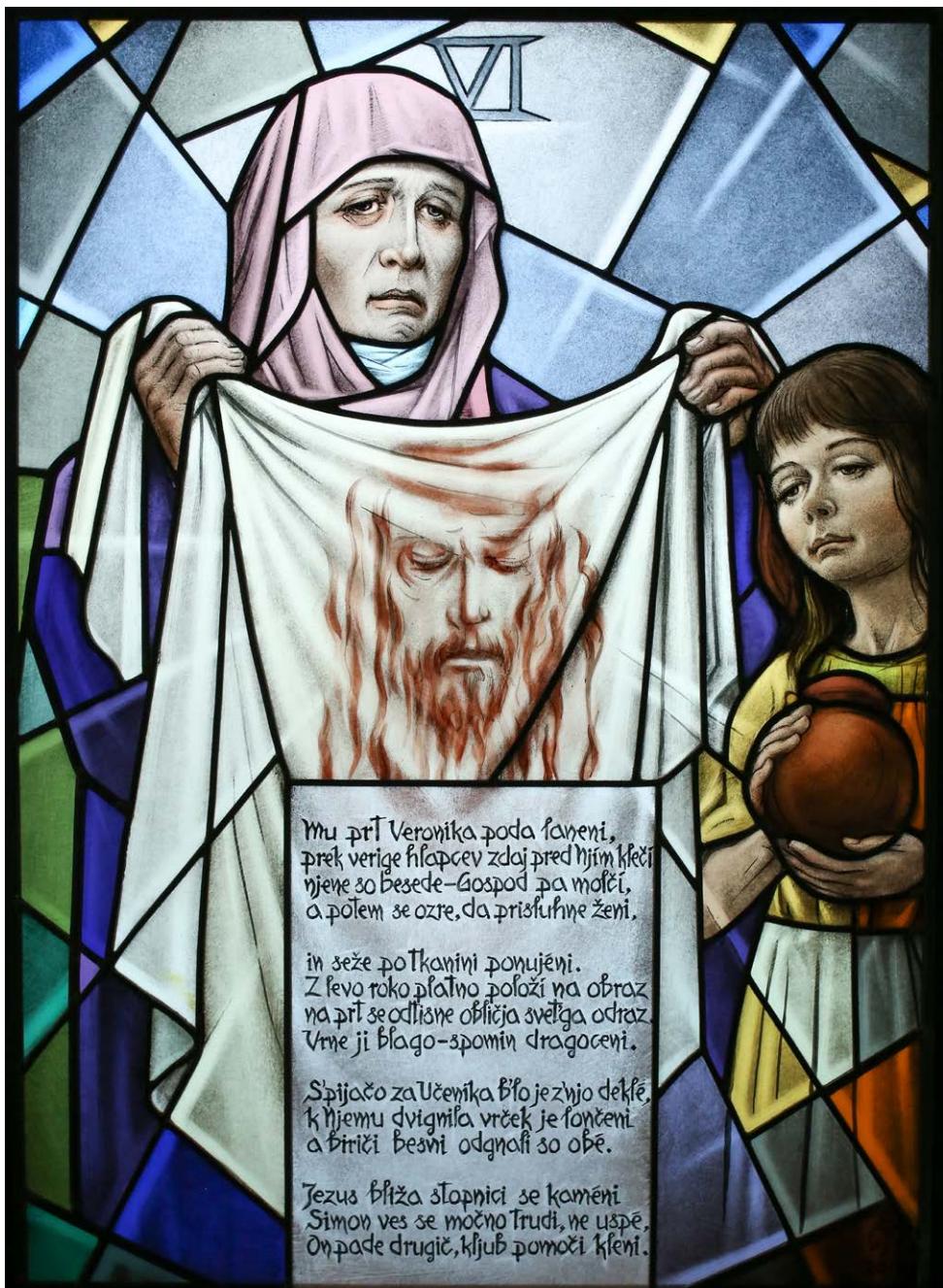
VI.

*Mu prt Veronika poda laneni,
prek' verige hlapcev - zdaj pred Njim kleči,
njene so besede - Gospod pa molčí,
a potem se ozre, da prisluhne ženi.*

*In seže po tkanini ponujéni,
z levo roko platno položí na obraz,
na prt se odtísne - obličja svet'ga odraz.
Vrne ji blago - spomin dragoceni.*

*S' pijačo za Učenika b'lo je z njo dekle,
k Njemu dvígnila vrček je lončeni,
a biriči besni odgnáli so obé.*

*Jezus bliža stopnici se kaméni,
Simon ves se močno trudi, ne uspé,
On pade drugič, kljub pomóči kléni.*

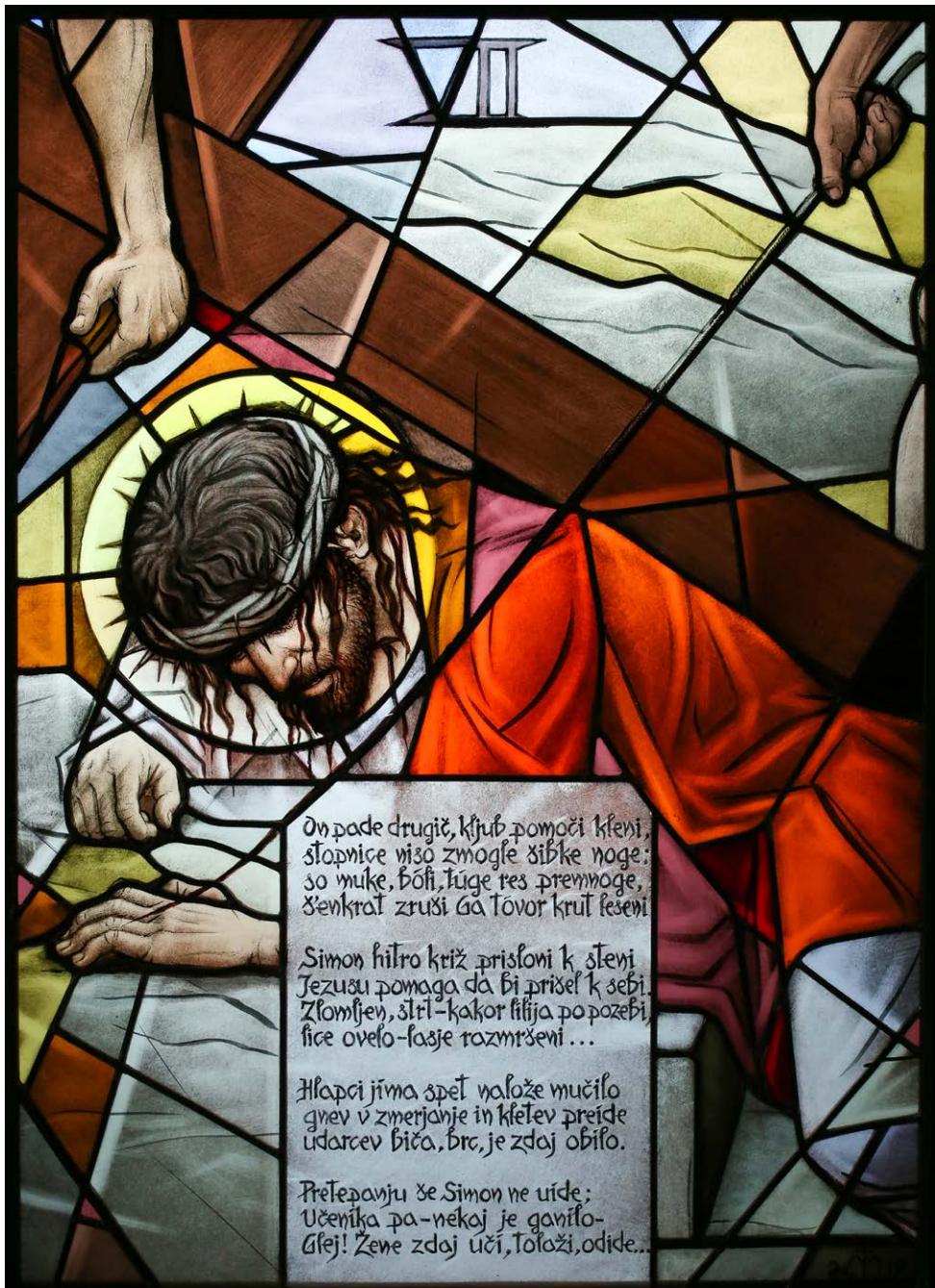
VII.

*On pade drugič, kljub pomóči kléni,
stopnice niso zmogle šibke noge,
so muke, bóli, tuge res premnoge,
š'enkrat zruši ga tovor krut leseni.*

*Simon hitro križ prisloni k steni,
Jezusu pomaga, da bi prišel k sebi.
Zlomljen, strt - kakor lilija po pozabi,
lice ovelo - lasje razmršéni ...*

*Hlapci jima spet nalože mučilo,
gnev v zmérjanje in kletev preíde,
udarcev biča, brc, je zdaj obílo.*

*Pretepanju še Simon ne uíde;
Učenika pa - nekaj je ganilo-
Glej! Žene zdaj uči, tolazi, odide ...*

Ov pade drugič, kjud pomoci kleni,
stopnice viso zmogle zibke noge:
so muke, boži, tuge res premnoge,
šenkral zrusi Ga Tovor krut leseni

Simon hitro križ prisloni k steni.
Jezusu pomaga da bi prisel k sebi.
Zlomšjen, strši-kakor litija po pozobi,
fice ovelo-fasje razmisleni ...

Hlapci jima spet valože mučilo
gnev v zmerjanje in kletev preide
udarcev biča, brc, je zdaj obilo.

Pretepanju že Simon ne uide;
Učenika pa-nekoj je ganilo-
glej! Žene zdaj uči, toloži, odide...

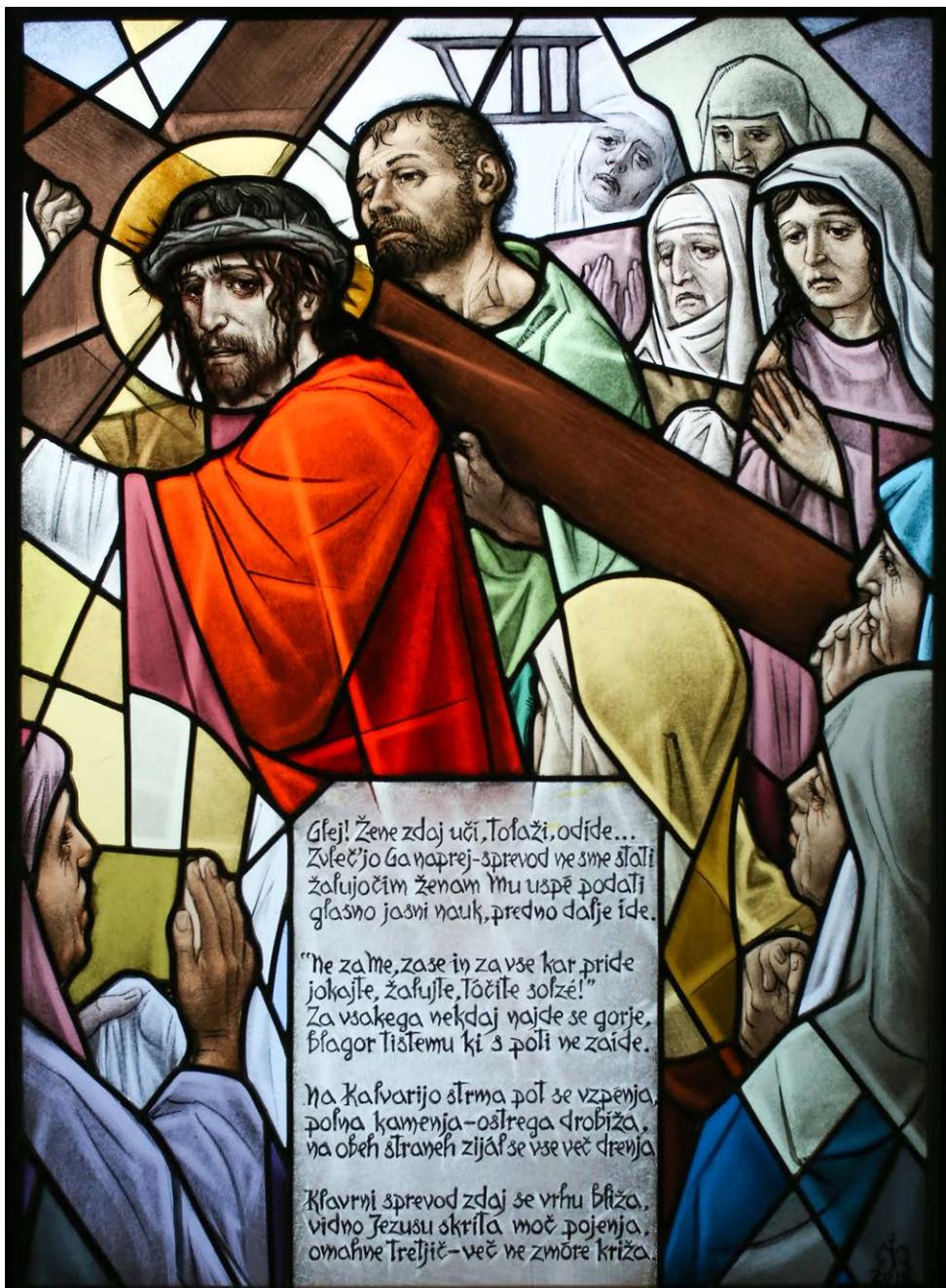
VIII.

*Glej! Žene zdaj uči, tolaži, odide ...
Zvlečejo Ga naprej - sprevod ne sme stati,
žalujočim ženam Mu uspē podati
glasno jasni nauk, predno dalje íde.*

*»Ne za Me, zase in za vse kar príde
jokajte, žalujte, tóčite solzé!«
Za vsakega nekdaj najde se gorje,
blagor tistem, ki s poti ne zaíde.*

*Na Kalvarijo strma pot se vzpénja,
polna kámenja - ostrega drobiža
na obeh straneh - zijál se vse več drenja.*

*Klavrni sprevod zdaj se vrhu bliža,
vidno Jezusu skrita moč pojenja,
omahne tretjič - več ne zmóre križa.*

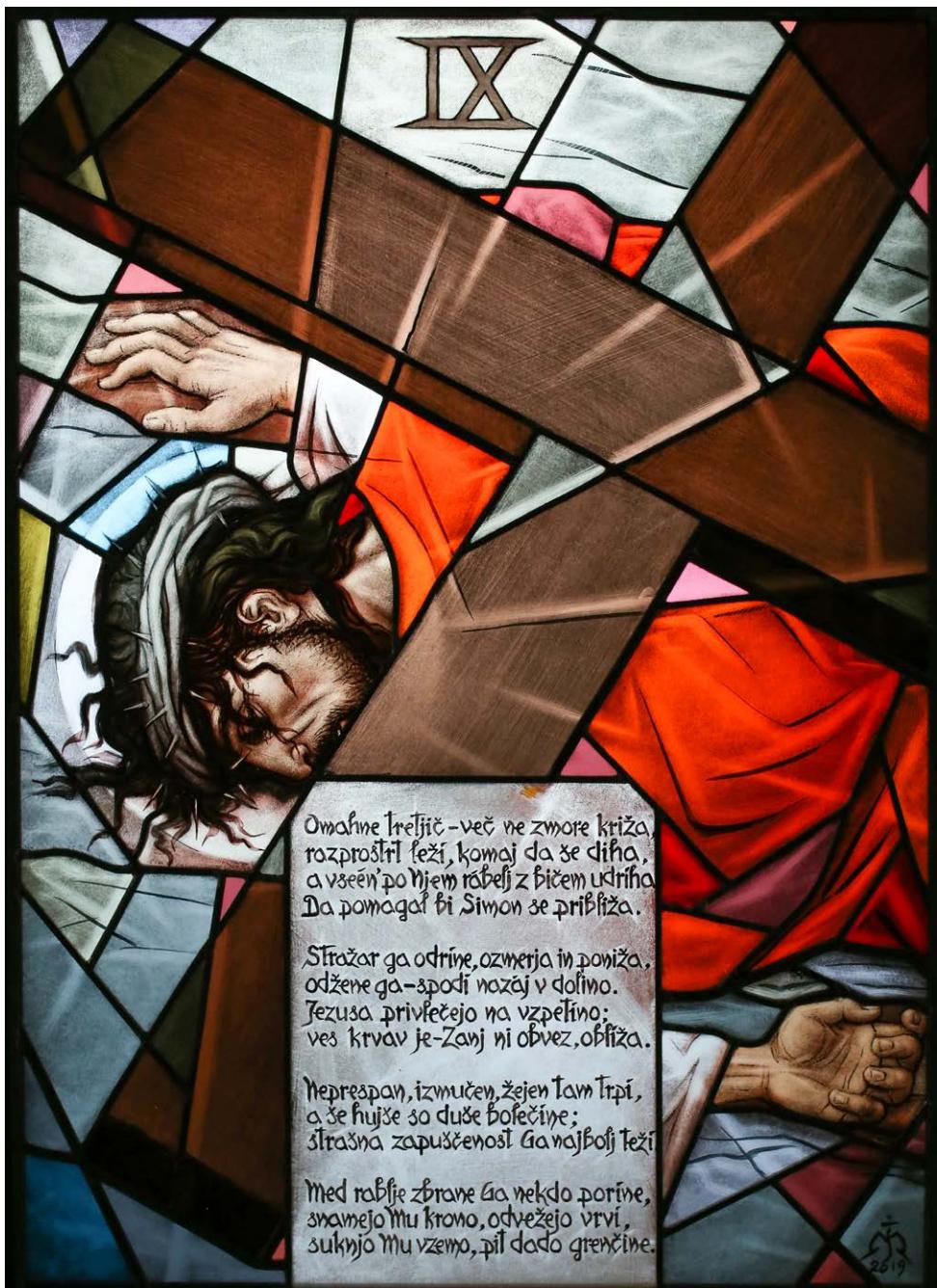
IX.

*Omahne tretjič, več ne zmore križa,
razprostrt leži, komaj da še diha,
a vseen' po Njem rábelj z bičem vdríha.
Da pomagal bi Simon se približa.*

*Stražar ga odríne, ozmerja in poniža,
odžéne ga - spodí nazáj v dolíno.
Jézusa privlečejo na vzpetíno;
ves krvav je - Zanj ni obvez, obliža.*

*Neprespan, izmučen, žejen tam trpí,
a še hujše so duše bolečine,
strašna zapuščénost Ga najbolj teži.*

*Med rablje zbrane Ga nekdo poríne,
snámejo Mu krono, odvežejo vrví,
suknjo Mu vzemó, pit dado grenčine.*

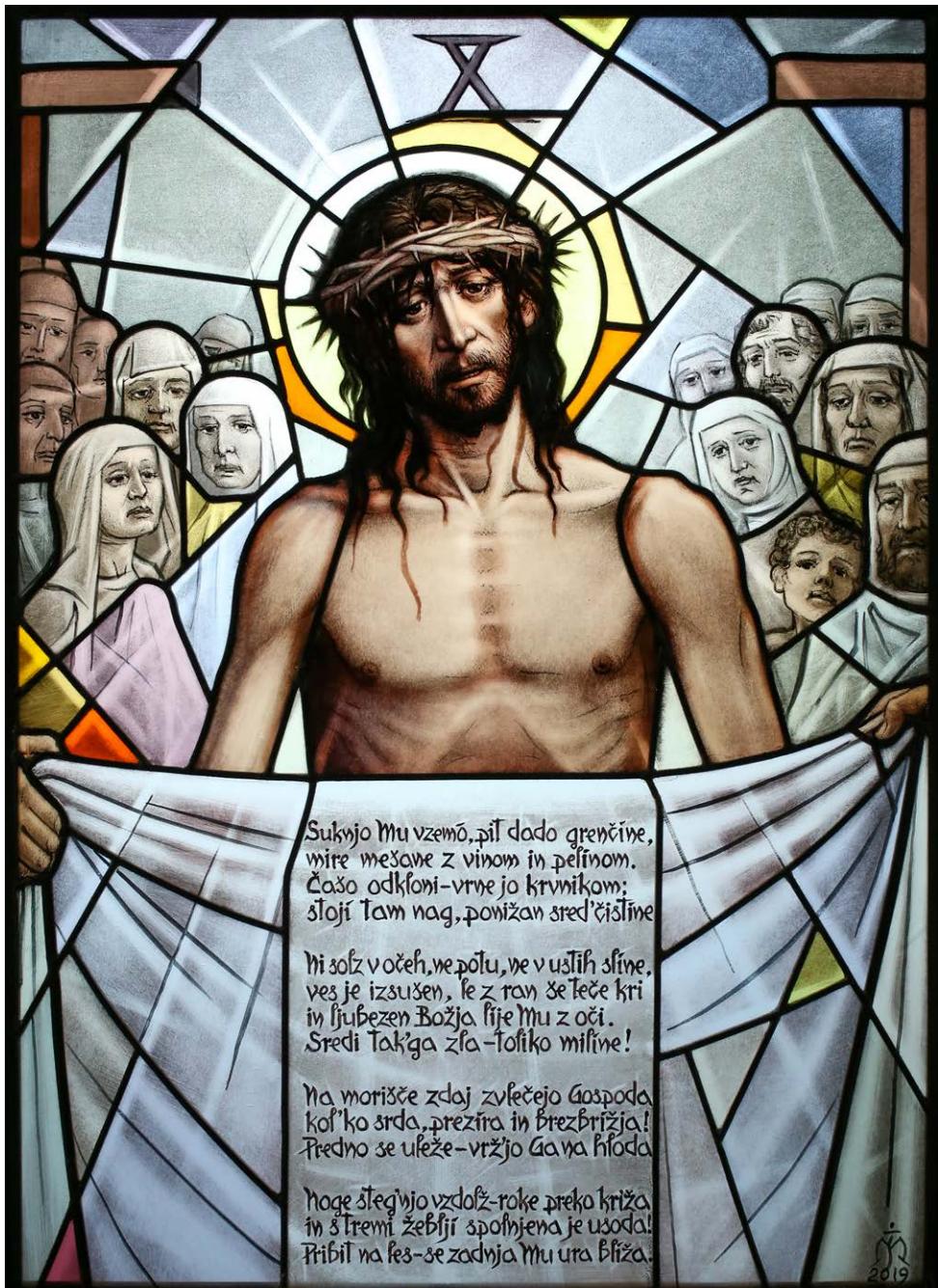
X.

*Suknjo Mu vzemó, pit dado grenčine,
mire méšane z vinom in pelinom.
Čašo odkloni - vrne jo krvnikom;
stoji tam nag, ponižan sred' čistine.*

*Ni solz v očeh, ne potu, ne v ustih sline,
ves je izsušen, le z ran še teče kri
in ljubezen Božja lije mu z oči.
Sredi tak'ga zla - tóliko milíne!*

*Na morišče zdaj zvlečejo Gospoda,
kól'ko srda, prezíra in brezbrižja!
Predno se uleže - vržjo Ga na hloda.*

*Noge stegn'jo vzdolž - róke préko križa
in s tremi žebljí s'polnjena je usoda!
Pribit na les - se zadnja Mu ura bliža.*

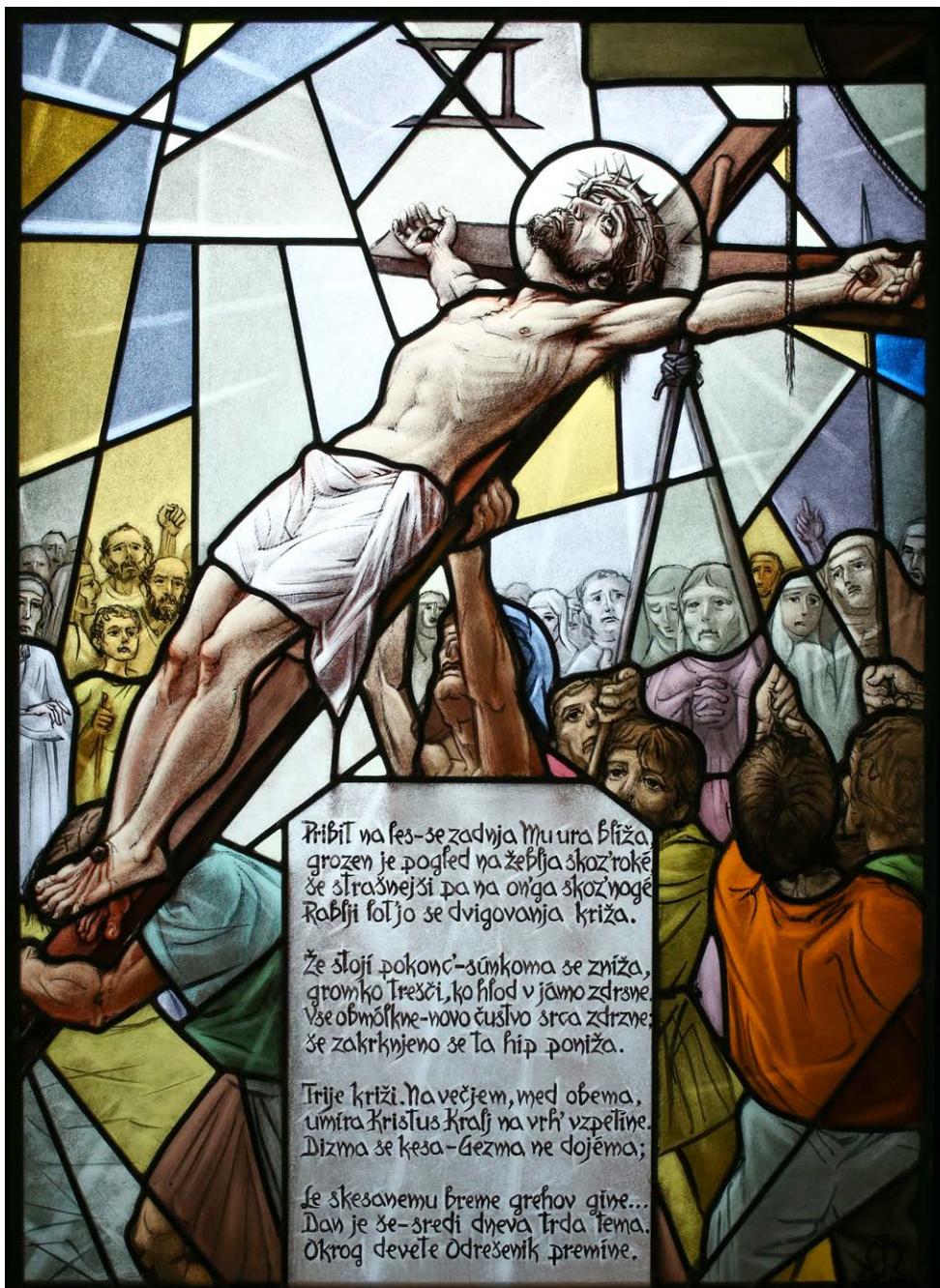
XI.

*Pribit na les - se zadnja Mu ura bliža,
grozen je pogled na žeblja skoz' roké,
še strašnejši pa na on'ga skoz' nogé.
Rablji lot'jo se dvigovanja križa.*

*Že stoji pokonc' súnkoma se zniža,
gromko trešči, ko hlod v jámo zdrsne.
Vse obmólkne - novo čustvo srca zdrzne,
še zakrknjeno se ta hip poníža.*

*Trije križi. Na večjem, med obema,
umíra Kristus Kralj na vrh' vzpetíne,
Dizma se kesa - Gezma ne dojéma.*

*Le skesánemu breme grehov gíne ...
dan je še - sredi dneva, trda tema
okrog devete, Odrešenik premíne.*

Pribit na fes-se zadnja Mu ura bliza,
grozen je pogled na žebila skoz' roke
še strašnejši da na on'ga skoz' noge
Rabški lot jo se dvigovanja križa.

Že stoji pokonč'-súmkoma se zniza,
gromko trešči, ko hlad v jamo zdrave
vse obmolkne-novo čuščvo srca združne
še zakrknjeno se ta hip poniza.

Trije križi. Na večjem, med obema,
umira Kristus kralj na vrh vzpetine.
Dizma se kesa - Gezma ne dojemo;

Le skesanemu breme grehov gine...
Dan je že-sredi dneva trda temo.
Okrog devete Odrešenik premine.

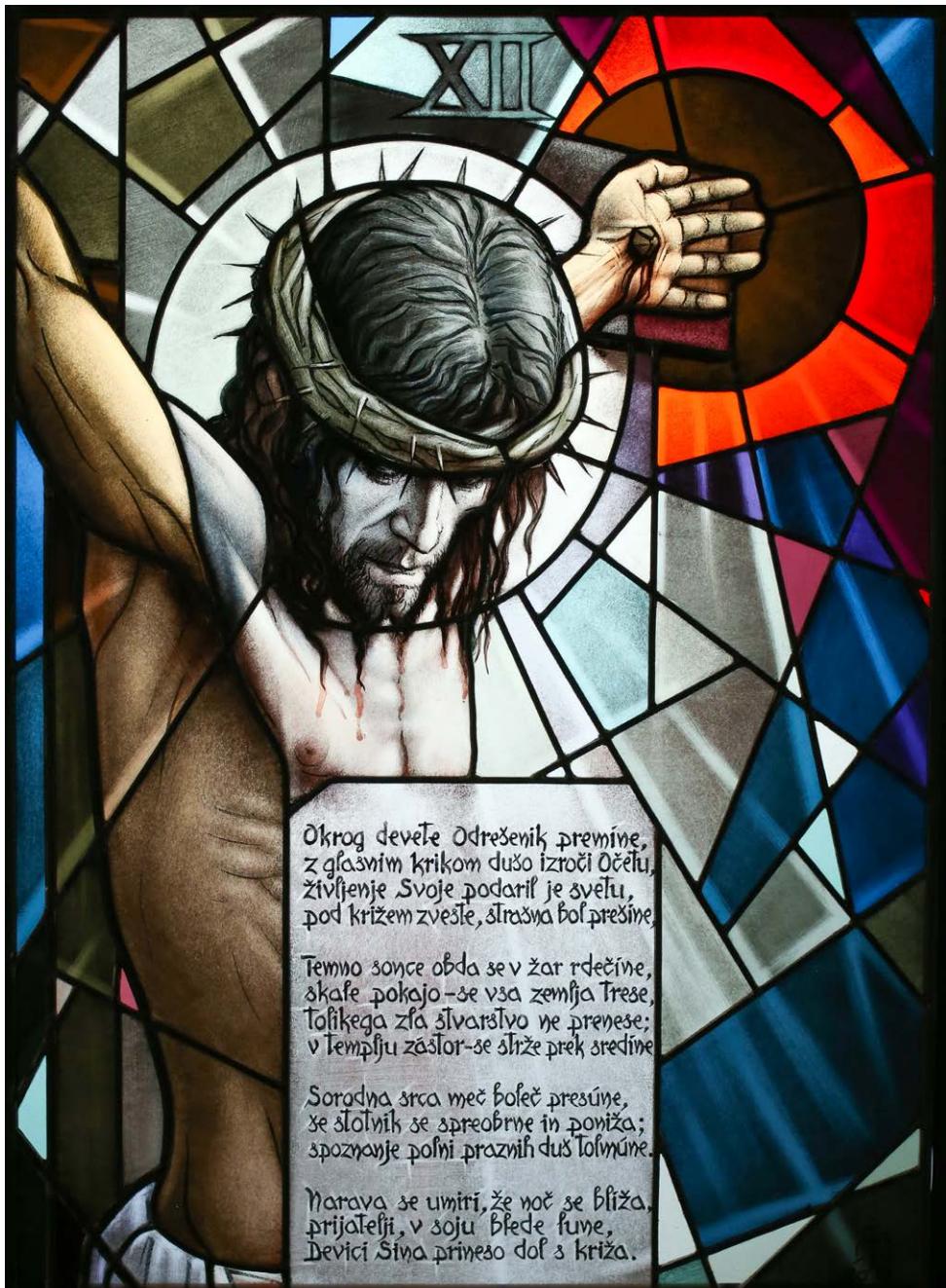
XII.

*Okrog devete, Odrešenik premíne,
z glasnim krikom dušo izročí Očetu,
življenje Svoje podaril je svetu,
pod križem zvéste - strášna bol prešíne.*

*Temno sonce obda se v žar rdečíne,
skale pokajo - se vsa zemlja trese,
tolikega zla stvarstvo ne prenese,
v templju zástor - se strže prek sredíne.*

*Sorodna srca meč boleč presúne,
še stotnik se spreobrne in poniža,
spoznanje polni praznih duš tolmúne.*

*Narava se umirí, že noč se bliža,
prijatelji, v soju blede lune,
Devici Sina prineso dol s križa.*

XIII.

*Devici Sina prineso dol s križa,
spusté Ga v naročje hrepeneče.
Sočutna objame Jezusa goreče,
smrt ju še zadnjič na tem svetu zbliza.*

*Kasij k Njej pristopi - vdáno glavo zníža,
pred Gospó zloží - krono in žebanje tri.
Mu dušo ozdravili sta voda in kri,
vsegá sovraštva in zlobe se odkriža.*

*Telo Učenika očed'jo z vlažnim blágom,
balzam natrejo v ráne, strganíne,
v prt ovít'ga - naložé nosilom.*

*Žalostni sprevod navzdól odríne,
počasi hod'jo - še bi b'li z Gospódom,
a kmal' Ga položé v gróba t'mine.*

XIV.

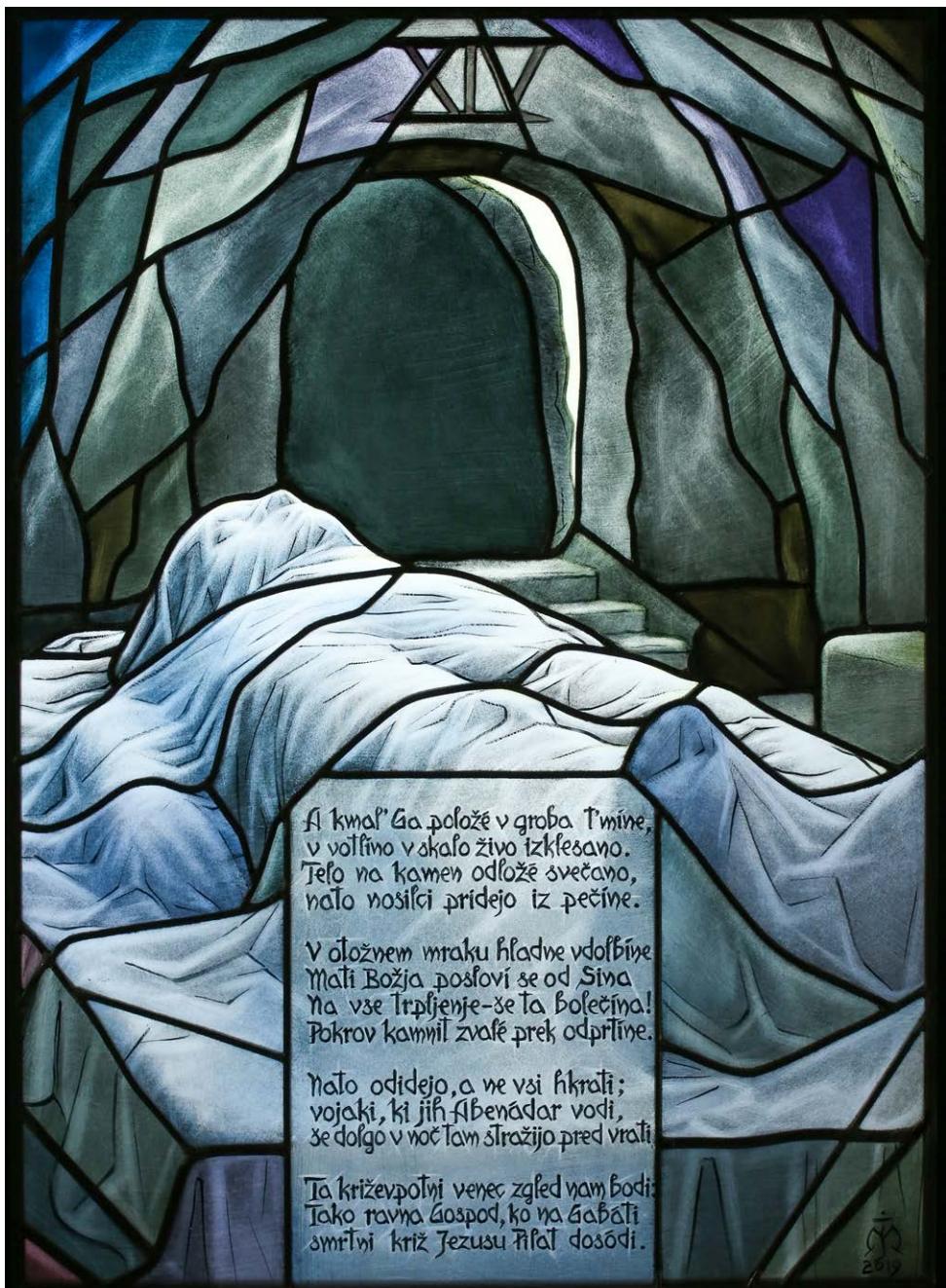
*A kmal' Ga položé v gróba t'mine,
v votlíno v'skalo živo izklesano.*

*Telo na kamen odložé svečano,
nato nosilci pridejo iz pečine.*

*V otožnem mraku hladne vdolbine,
Mati Božja posloví se od Sina.
Na vse trpljenje - še ta bolečina!
Pokrov kamnit zvalé prek odprtine.*

*Nato odidejo, a ne vsi hkrati;
vojaki, ki jih Abenadar vodi,
še dolgo v noč tam stražijo pred vrati.*

*Ta križevpotni venec zgled nam bodi:
Tako ravna Gospod, ko na Gabbathi
smrtni križ Jezusu Pilat dosódi.*

Smrtni križ Jezusu Pilat dosodi.

Les voljno On sprejme, naloží prek rame.

Apade prvič, strt od teže, osáme.

Vidi Mater svojo, k' za Njim sólzna hodi.

Iz gneče Simon mu pomagat pride.

Mu prt Veronika poda laneni.

On pade drugič, kljub pomóči kléni.

Glej! Žene zdaj uči, tolaži, odide ...

Omahne tretjič, več ne zmore križa.

Suknjo Mu vzemó, pit dado grenčine.

Pribit na les - se zadnja Mu ura bliža.

Okrog devete, Odrešenik premíne.

Devici Sina prineso dol s križa.

Akmal' Ga položé v gróba t'mine.

